

**PROGRAM SZKOLENIA ŁĄCZONEGO
DLA OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PLANOWANIE *
I WYKONYWANIE PROCEDUR I DOŚWIADCZEŃ *
ORAZ UŚMIERCAJĄCYCH ZWIERZĘTA ***

Warszawa 11 – 15 lutego 2019r

Pod patronatem Krajowej Komisji Etycznej ds. Doświadczeń na Zwierzętach

Centrum Nauk Biologiczno-Chemicznych
Uniwersytetu Warszawskiego
ul. Żwirki i Wigury 101
02-089 Warszawa

AULA

Poniedziałek 11 lutego 2019

9:00 – Otwarcie

9:15 – 10:00 - Zasady etyczne dotyczące relacji ludzi ze zwierzętami i niezbywalnej wartości życia. Argumenty za i przeciw wykorzystywaniu zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych – **prof. dr hab. Elżbieta Kompanowska-Jeziarska** Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. Mossakowskiego, Krajowa Komisja Etyczna, (1h) ***

10:15 – 12:30 - Obowiązujące przepisy krajowe w zakresie pozyskiwania i hodowli zwierząt, opieki nad zwierzętami i wykorzystywania zwierząt do celów naukowych lub edukacyjnych, w tym zwierząt będących organizmami genetycznie zmodyfikowanymi. Kontrola działalności hodowców, dostawców i użytkowników. Kary za naruszenie przepisów – **dr Anna Passini** PoLLASA (3h) **

12:45 – 15:00 - Postępowanie ze zwierzętami laboratoryjnymi dostosowane do danego gatunku. Przygotowanie zwierząt do procedur - **dr Katarzyna Kisiel** Wydz. Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, Krajowa Komisja Etyczna, PoLLASA (3h) **

15:15 – 16:45 Planowanie procedur i doświadczeń. (część 1) Zasady – **prof. dr hab. Stefan Kasicki** Instytut Biologii Doświadczalnej, PoLLASA (2h) **

Wtorek 12 lutego 2019

8:30 – 10:45 - Hodowla zwierząt laboratoryjnych z uwzględnieniem biologii gatunku. Normy utrzymywania tych zwierząt (środowisko, klatki, pasze) i wzbogacanie ich środowiska. Codzienna opieka nad zwierzętami. - **dr Katarzyna Kisiel** Wydz. Biologii Uniwersytetu Warszawskiego, Krajowa Komisja Etyczna, PoLLASA (3h) *

11:00-12:30 - Przygotowanie informacji dotyczących doświadczeń na zwierzętach, w tym informacji statystycznych, zgodnie z obowiązkami sprawozdawczymi wynikającymi z ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych – **prof. dr hab. Stefan Kasicki** Instytut Biologii Doświadczalnej, PoLLASA (2h) **

12:45 – 13:30 - Planowanie procedur i doświadczeń - GLP (część 2) – **mgr Agnieszka Popielska** Centrum Medycyny Doświadczalnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, PoLLASA (1h) **

13:45 - 15:15 – Genetyka i modyfikacje genetyczne gatunków zwierząt laboratoryjnych na przykładzie myszy domowej. – **dr Marta Gajewska** – Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej – Curie, PoLLASA (2h) *

15:30-16:15 - Przygotowanie informacji dotyczących doświadczeń na zwierzętach, w tym informacji statystycznych, zgodnie z obowiązkami sprawozdawczymi wynikającymi z ustawy o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych - praktyka – **dr Anna Passini** PoLLASA (1h) **

Środa 13 lutego 2019

8:30 – 11:30 -Zasady zastąpienia, ograniczenia i udoskonalenia. Metody alternatywne - **dr Natalia Dziekan** Wydz. Medycyny Weterynaryjnej SGGW (4h) **

11:45 – 14:00 - Zachowanie zwierząt. Fizjologia, anatomia oraz rozpoznawanie właściwych dla gatunku oznak dystresu, bólu i cierpienia u zwierząt laboratoryjnych. – **dr Ewa Mierzewska** Wydz. Biologii UW (3h) ***

14:15- 16:30 Mikrobiologia, zdrowie i higiena zwierząt laboratoryjnych. Zasady bezpieczeństwa pracy ze zwierzętami – **dr Ewa Mierzewska** Wydz. Biologii UW (3h) *

16:45 - 17:30 - Planowanie procedur i doświadczeń. (część 2) Uzasadnienie statystyczne liczby wykorzystywanych zwierząt – **dr Katarzyna Góral-Radziszewska** SGGW (1 h) *

Czwartek 14 lutego 2019

8:30 – 11:30 - Znieczulenie i metody uśmierczania bólu. Metody podawania środków farmakologicznych. Wpływ środków anestetycznych i przeciwbólowych na wynik doświadczenia – **dr n. wet. Katarzyna Siewruk** Wydział Medycyny Weterynaryjnej SGGW (4h) **

11:45–13:15 Stosowanie wczesnego i humanitarnego zakończenia procedury - **prof. dr hab. Elżbieta Kompanowska-Jeziarska** Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. Mossakowskiego, Krajowa Komisja Etyczna, PoLLASA (2h) **

13:30 – 14:15 – Dobrostan zwierząt – **dr Monika Mikulska** LKE i SGGW (1h) **

14:30 – 16:45 - Planowanie procedur i doświadczeń. (część 3) Przygotowanie wniosku do lokalnej komisji etycznej o udzielenie zgody na przeprowadzenie doświadczenia – **dr Monika Mikulska** LKE i SGGW (3h) *

Piątek 15 lutego 2019

8:00 – 08:45 - Zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy uśmiercaniu zwierząt – **Marek Szewczyk** Wydz. Biologii UW (1h) *

09:00 – 9:45 - Firma urządzenia do uśmierczania i anestezji (1h) *

10:00 – 12:15 - Czynności przygotowawcze związane z zastosowaniem w praktyce poznanych metod uśmierczania i ustalania śmierci myszy i szczurów – **lek. wet. Piotr Jan Korzeniowski** – Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej, PoLLASA (3h) *

12:30 – 14:00 - Metody uśmierczania i ustalania śmierci zwierząt - **lek. wet. Piotr Jan Korzeniowski** – Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej, PoLLASA (2h) *

14:15 – 15:00 - Charakterystyka modelu doświadczalnego na podstawie *Danio rerio* - **dr Małgorzata Wiweger** – Międzynarodowy Instytut Biologii Molekularnej i Komórkowej, PoLLASA (1h) *